

Már nem csak átutazik a drog

Az LSD atyja

A határon lefoglalt heroin a szegedi droglaborban. Az EU-tagállamok lakóinak kevesebb mint egy százaléka próbálta ki, de a legsúlyosabb kábítószeres esetek fele mégis ehhez a droghoz kapcsolható. FOTÓ: FRANK YVETTE

Magyarország sokáig „csak” tranzitútvonal volt a nemzetközi drogkereskedelemben, de mára nálunk is egyre több a fogyasztó. Az ország drogtranzitútvonalán elhelyezkedő két „végpont” megyében, Győr-Moson-Sopronban és Csongrádban érdeklődünk a helyzetről.

GYŐR-MOSON-SOPRON ÉS CSONGRÁD MEGYE TÓTH GYULA

Az európai és az országos helyzethez hasonlóan a kábítószerrel kipróbáló fiatalok között a marihuána az elterjedt. Ennek oka egyrészt az olcsósága. Legnagyobb arányú a fogyasztása Dániában – a 15–34 éves korosztály 44 százaléka kipróbálta már –, de Nagy-Britanniában és Franciaországban is 40 százalék felett van. A nemzetközi és az országos helyzethez hasonlóan a Győr-Moson-Sopron és a Csongrád megyei városokban a tiltott drogot kipróbáló diákok túlnyomó többsége marihuánát fogyasztott.

A KOKAIN IS JELEN VAN. Nő a kokain fogyasztása is, aminek egyik legfőbb oka, hogy e ká-

bítószer ára az elmúlt években csökkent. A heroinélvezők száma stabil vagy csökken. Az EU-lakosok kevesebb mint egy százaléka próbálta már ki ezt a kábítószeret, a legsúlyosabb kábítószeres esetek fele mégis mindig a heroinhoz kapcsolható. Az ecstasy tabletták használata a fiatalok között terjed, főleg a nagyvárosi körzetekben.

Összességében 1–1,5 millió ember számít igazi kábítószer-élvezőnek az Európai Unióban és Norvégiában. A legnagyobb arányt Portugáliában és Nagy-Britanniában mérték – minden ezer emberből 6–10 –, a legkisebbet – 3 ezreléket – pedig Németországban és Ausztriában.

A magyar rendőrség becsült adatai szerint ma Magyarországon 250–300 ezer olyan ember van, aki rendszeres kábítószer-fogyasztónak minősül. A becsült adat 1993-ban 10–50 ezer körül volt. Az alkalmi fogyasztók száma ennek többszöröse. Hivatalos statisztikák szerint hente meghal egy ember kábítószer-fogyasztás miatt. Jelenleg a droppaletta teljes kínálata elérhető hazánkban, a nyu-

Milyen jelei lehetnek annak, hogy gyermekünk kábítószer-fogyaszt?

- Kevésbé közlékeny, kevésbé beszédes.
- Elhanyagolja kedvelt tevékenységeit.
- Eltűnnek dolgai, melyek korábban fontosak voltak neki.
- Romlik az ítézőképessége, mozgása rendezetlenné válik.
- Feledékeny (időpontokat felejt el, nem elég egyszer vagy kétszer elmondani neki valamit).
- Lobbanékony, hirtelen kirohanásai vannak.
- Agresszív.
- Hirtelen lefogy.
- Hazudozik, lop, csal a korábban becsületet, szavahihető gyerek.
- Aluszékony.
- Egyre hosszabb időkre tűnik el otthonról.
- Kimarad az iskolából/munkahelyről.
- Baráti köre teljesen megváltozik.
- Ideje nagy részét egyedül tölti.
- Elhanyagolja magát és környezetét.

gati trendek hetek alatt begyűrűznek.

A FIATALOK VANNAK LEGINKÁBB VESZÉLYBEN. A Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési osztályának vezetője, Kovács Sándor alezredes megdöbbenéssel tartja, hogy az általános iskolások 22 százaléka, a szakiskolások 42 százaléka próbált már valamilyen illegális drogot.

Az említettek miatt a bűnmegelőzési osztály ifjúságvédelmi munkájának fontos része az általános, a közép- és felsőoktatási intézményekben föl hívni a figyelmet a droghasználat veszélyeire. A 2008/2009-es tanévben 279 alkalommal, összesen 7079 általános és középiskolás tanulóknak, valamint főiskolai hallgatóknak tartottak drogprevenziós előadásokat. Győrújbaráton minden évben megrendezik a bűn- és baleset-megelőzési táborát, ahol a megyéből 19 középiskolás fiatal kortárs oktatóvá válását igyekeznek elősegíteni önismereti és kommunikációs tréninggel.

SZEGEDEN 60 SZÁZALÉKOS NÖVEKEDÉS. Csongrád megye

speciális területi elhelyezkedéséből következik, hogy itt halad át az Ázsiát Nyugat-Európával összekötő, úgynevezett „balkáni útvonal”, amelyen a kábítószer szállítják. A Nyugat-Európából – elsősorban Hollandiából – érkező, illetve a hazai előállítású dro-

» Visszaélés kábítószerrel bűncselekményben 2007-ig csökkent, az elmúlt évben jelentős, 37,8 százalékos növekedést jeleznek a statisztika mutatói.

Tuczakov Szilvána

gok is megtalálhatók. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője, Tuczakov Szilvána őrnagy elmondta: visszaélés kábítószerrel bűncselekményben 2007-ig csökkent, az elmúlt évben jelentős, 37,8 százalékos növekedést jeleznek a statisztika mutatói. Szeged meghatározó – mintegy 60 százalékos – szerepe mellett a többi város fertőzöttsége csekélynek tekinthető. A 30–35 év közöttiek túlsúlyát ma a 19–24 éves korosztály vette át.

A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények eredm-

nyes felderítésében a Csongrád megyei rendőrség a területileg illetékes társszervekkel is együttműködik, határ menti megyeként a szomszédos országok rendőrségeivel is. A megelőzésben kapcsolatokat kerestek társadalmi és civilszervezetekkel. 2009-ben a mórhalmi szenvedélybeteg otthonával vették fel a kapcsolatot. A Makói Városi Televízióval közösen drogprevenziós projektet indítottak.

DADA-PROGRAM. Az általános iskolákban a rendőrség iskolai programjának szerves részét jelenti a „DADA” – drog-, alkohol-, dohányzás-, AIDS-megelőzési – program oktatása. Csongrád megyében azokban az iskolákban, ahol nincs ilyen oktatás, rendkívüli osztályfőnöki órákat tartanak a bűnmegelőzési munkatársak, elsősorban a 7–8. osztályok számára. A még 2004 szeptemberében országosan indult „ELLEN-SZER” komplex középiskolákban.

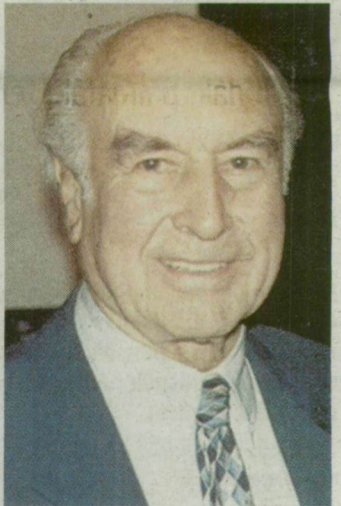
A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán évek óta egyszemeszteres drogprevenziós kurzust tart a rendőrség. A kábítószer veszélyeire a szegedi Mentőöv csoporttal közösen elkészítettek a Drogvédő című kisfilmet, ami egy drogos fiatal halála előtti 30 percét mutatja be. A bűnmegelőzési osztály Bárka-füzetei között elkészült a Drogprevenziós tanácsok fiataloknak című kiadvány, melyet nagyobb példányszámban a Szegedi Ifjúsági Napokra terveznek megjeleníteni.

A korábban a gyógyításban használt LSD ma illegális szernek számít. Felfedezője, Albert Hoffman (képtünkön) tavaly, 102 éves korában hunyt el.

KÁBÍTÓSZER MUNKATÁRSUNKTÓL

A lizergsav-dietilamid, közkeletűbb nevén az LSD bonyolult szerves vegyület, amelynek hatóanyaga bizonyos gombákéhoz, például a meszkalinhoz hasonlatos, a XX. század egyik legellentmondásosabb, elátkozott és áldott találmánya volt – írja a stop.hu.

Albert Hoffman eredetileg azt remélte tőle, hogy a szer egyénre szabhatóan stimulálja az ember vérkeringését, de 1943 áprilisában, miután véletlenül önmagán próbálta ki az LSD-25-öt, élte át először azt, ami nemcsak a drogok, hanem a modern kultúra történetében is fordulópontot jelentett: megtapasztalta a módosult tudatállapot érzését, amely erősen emlékeztette a gyermekkori erdei séta élményére. Másnap már tudatosan kereste azt az összetételt, ami ezt az állapotot, elméjének addig nem látott kitágulását jelentette. „Az LSD eljött hozzám, és azt mondta: »Meg kell találnod. És ne adj oda a gyógyszeré-

szeknek, mert nem találnak majd semmit.» Április 19-én már az egyik asszisztense is elkísérte, amikor hazafelé biciklizett, és később pontosan lejegyezte mindazokat a hallucinációkat, amelyeket átélt. Ez a nap az LSD születésnapja.

Hoffman kezdettől fogva tudta, hogy az LSD nem játék-szer, és hogy csak nagy feyelemmel, ellenőrzés alatt szabad használni. De azért ő maga is tovább kísérletezett, elsősorban saját magán. Az LSD-t legalább tíz, évig elsősorban a pszichoanalízisben, skizofrén betegek esetében használták, de fájdalomcsillapítóként is alkalmazták rákbetegknél. Aztán jöttek a 60-as évek, és az LSD beáramlott a beatkultúrába.

Ambulanciák

SZEGED. Az ország minden megyéjében működnek drogambulanciák. Ezekhez a helyekhez lehet fordulni, ha valaki úgy érzi, a droggal kapcsolatban problémái vannak. Avatott szakemberek segítenek. A Csongrád megye székhelyén működő Dr. Farkasinszky Terézia Ifjúsági Drogcentrum címe: 6726 Szeged, Fésű u. 4. Telefon: 62/436-353, fax: 62/436-355.